

Bude nový územný plán mesta Komárno v súlade s okolitou krajinou?

S tvorbou nového územného plánu (ÚP) mesta Komárno súvisí viacero problémov, navrhované zmeny sa dotýkajú najmä mestskej časti Harčás a okolitej krajiny. Ide o preložku štátnej cesty č. I/64 v súvislosti s vybudovaním diaľničnej komunikácie Hlohovec – Nitra – Nové Zámky – Komárno a diaľničného mosta cez Dunaj do Maďarska s napojením na diaľnicu M1 Viedeň – Budapešť a úvahy o vybudovaní priemyselného parku a nového prístavu podľa uznesenia mestského zastupiteľstva č. 392/2000 (obr. 1 – návrh alternatívy C). Posledný platný ÚP mesta bol spracovaný a schválený ešte r. 1984 a doplnený r. 1994. Územný systém ekologickej stability územia s koncepciou mestskej a prímestskej vegetácie však ešte neboli spracované. Uvedená lokalita nemá vybudovanú prakticky žiadnu infra-štruktúru!

Mestská časť Harčás sa v minulosti využívala zväčša na poľnohospodárske a chovateľské účely, súčasne plnila aj funkciu prirodzenej prímestskej vegetácie s lužnými lesmi, ornitologickými lokalitami, prírodnými plázami na sútoku riek Váh a Dunaj a so zvyškami zavážskej pevnosti.

Po útlme poľnohospodárskej a chovateľskej činnosti sa tu postupne vytvára rekreačno-oddychová zóna. Opustené poľnohospodárske objekty sa využívajú na jazdecký šport, rozšírená strelnica na športovú streľbu, zdevastovaná a nekvalitná pôda na záhradkárske účely a pod.

Táto lokalita bola za uplynulých 30 rokov čiastočne zdevastovaná nekonceptčnou poľnohospodárskou a drobnou priemyselnou činnosťou i nevhodnými skládkami komunálneho odpadu. Tento stav sa však v posledných rokoch po založení záhradkárskych osád (približne 250 záhrad na ploche asi 10 ha, väčšinou v súkromnom vlastníctve) čiastočne zlepšil, záhradkári skultivovali časť zdevastovaného územia a značne prispeli k obnovе a rozšíreniu vegetácie.

Prirodzeným pokračovaním tejto lokality na ľavom brehu rieky Dunaj sú rímske vykopávky – rímsky tábor *Clementium* pri Iži, termálne kúpele Patince, chatová rekreačná oblasť Radváň nad Dunajom a Moča, chránená oblasť dunajské piesky pri Kravanoch, dunajské trstiny Gbelce, ďalej Štúrovo-Ostríhom, Kováčovské kopce až po ústie Ipľa. Táto oblasť má všetky predpoklady na vy-

tvorenie pridunajskej turistickej trasy a začlenenie do medzinárodného ekologického koridoru *Bridge Lifeline Danube* pri súčasnom napojení na bohatý pamiatkový fond mesta Komárno (pevnosť a pevnostný systém, ktorý sa uchádza o zaradenie do svetového dedičstva UNESCO, európske nádvorie, kostoly, múzeá atď., Komárno je rodiskom spisovateľa M. Jókayho a hudobného skladateľa F. Lehára).

Nový ÚP mesta Komárno má byť dopracovaný a schválený do konca prvého štvrtfroka 2004. V súčasnosti prebiehajú jeho prvé dve etapy – prípravné práce, prieskumy a rozbory.

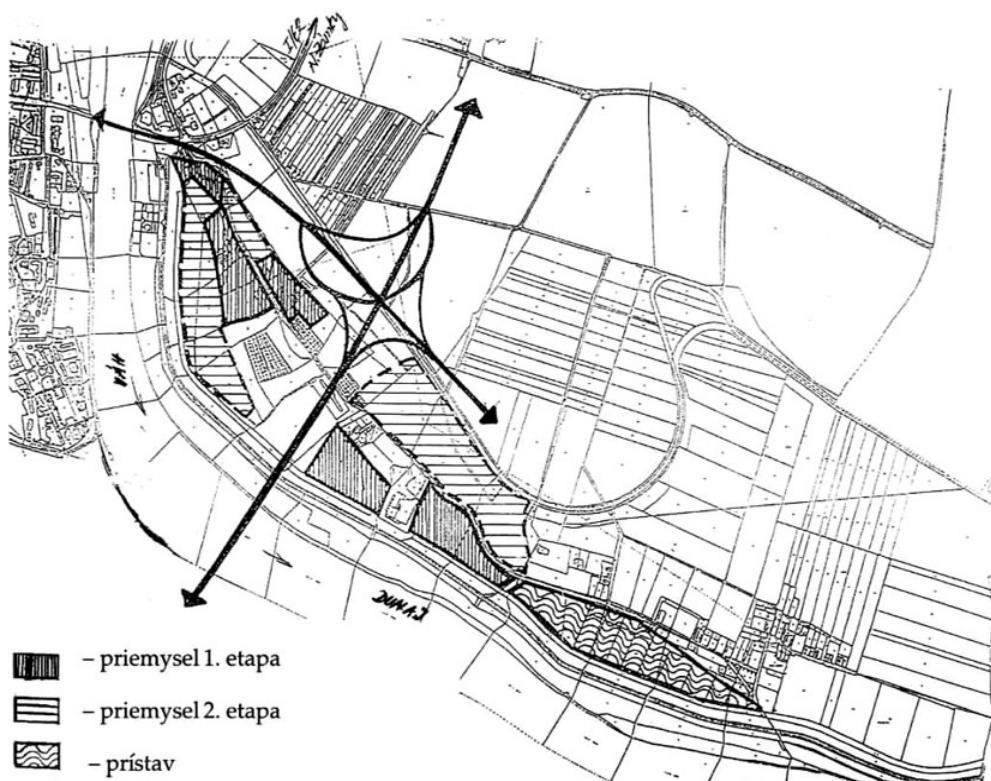
Pri tvorbe nového ÚP mesta je v tejto lokalite podstatným a nezmeniteľným limitujúcim faktorom zámer na vybudovanie diaľničnej komunikácie Hlohovec – Nitra – Nové Zámky – Komárno s preložkou štátnej cesty č. I/62 a vybudovanie nadvážujúceho diaľničného mosta cez Dunaj. Tento zámer je už schválený v ÚP vyššieho územného celku – Nitrianskeho VÚC.

Vybudovaním tejto komunikácie sa podstatne odiahčí dopravná situácia mesta odvedením značnej časti tranzitnej a nákladnej dopravy mimo mestského centra. Tento zámer sa však dá citlivu vyriešiť bez väčších negatívnych vplyvov na životné prostredie mestskej časti Harčás. Neznamená to však, že územie medzi navrhovanou novou komunikáciou a mestom sa musí využiť na priemyselnú činnosť!

V prípade realizácie priemyselného parku v lokalite Harčás podľa ktorejkoľvek z navrhovaných alternatív mesto stratí ďalšiu jedinečnú možnosť priameho kontaktu s riekami Váh a Dunaj.

Na vytvorenie priemyselného parku je viac možností v iných lokalitách mesta, budť využitím existujúcich nefunkčných priemyselných objektov, alebo využitím lokality v smere na Bratislavu medzi mestom a mestskou časťou Nová Stráž (kde je prakticky pripravená infraštruktúra aj s kanalizáciou), prípadne lokality v smere na Nové Zámky medzi mestom a mestskou časťou Ďulov Dvor (je tam železničná vlečka, v súčasnosti sa rieši aj kanalizácia tejto mestskej časti).

Značne investične náročný zámer na vybudovanie nového prístavu v lokalite Harčás sa javí ako nereálny, vzhladom na existujúci, po zrušení prekládky hromad-

Návrh územného plánu mesta Komárno – alternatíva C – etapizácia a optimalizácia územia. V 1. etape sa vytvoria priemyselne areály na mestských pozemkoch, výhľadovo na pozemkoch vo vlastníctve štátu a fyzických osôb.

Výhody: ponechanie záhradkárskej osád; alternatíva vedenia preložky štátnej cesty I/64 – mimo Malej Iž; vyčlenená plocha pre prístav mimo zastavanú časť Veľký Harčás.

Nevýhody: menšie a nesúvislé plochy pre priemysel.

ných substrátov nevyužitý mestský prístav, ako aj na blízkosť novovybudovaného veľkého prístavu Györ – Gonyü v Maďarsku.

Na tieto problémy už bol Mestský úrad Komárno upozornený, jednak Petíciou občanov (s približne 750 platnými podpismi), ďalej Návrhom na zmienu ÚP mesta Komárno v časti týkajúcej sa lokality Komárno-Harčás, ako aj listom Priopomienky k pripravovanému ÚP mesta Komárno z 3. 4. 2002 v rámci verejnej výzvy MsÚ Komárno na priopomienkovanie pripravovaného ÚP.

V spomínaných materiáloch sa navrhovalo:

- uvažovaný priemyselný park umiestniť v inej, vhodnejšej lokalite mesta,
- mestskej časti Harčás vrátiť jej pôvodnú funkciu prímestskej vegetácie rozvíjaním rekreačných a športových aktivít, záhradkárstva a pod. v súlade s charakterom krajiny v tejto lokalite,
- pri tvorbe nového ÚP mesta využiť možnosti spolupráce s Katedrou ekológie a environmentalistiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a Ústavom krajinej ekológie SAV. Tieto pracoviská môžu

poskytnúť tvorcom nového ÚP cenné odborné informácie, prípadne Katedra ekológie a environmentalistiky môže zadať študentom seminárne alebo diplomové práce so zámerom pomôcť MsÚ Komárno pri ekologizácii pripravovaných riešení.

Václav Ružička

Pramene a podklady

Informatívna správa o plnení uznesenia č. 392/2000 (priemyselný park). MsÚ Komárno, 2001.

Správa z konferencie Danube Rector's Conference, UK Bratislava, september 1999.

Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.